

Muistimontessorin avulla parempaa vanhusten hoitoa

Muistimontessori-toiminnan perustavoitteena on muuttaa toimintatapoja muistisairaiden hoidossa. Muistisairailla pitää olla tyydyttävä ja mielenkiintoinen elämä. Tähän pyritään tuomalla hoidon osaksi montessoripedagogiikasta sovellettua toimintaa, jolla aktivoidaan muistisairaita ja autetaan heitä säilyttämään toimintakykyään ja elämäniloaan.

Henna Jalovaara, Jennifer Brush ja Päivi Soikkeli olivat osa työryhmää, joka toi ensimmäisen muistimontessori-koulutuksen Suomeen. Kuva: Susan Wilander.

Helsingissä pidetyssä MuistiMontessori-työpajassa yhdysvaltalainen muistimontessoriasiantuntija Jennifer Brush koulutti ensimmäistä kertaa suomalaisia alan ammattilaisia montessorimenetelmän soveltamiseen muistisairaiden hoidossa. Muistimontessori-filosofiassa vanhuus nähdään yhtenä lisäkautena muiden kehityskausien joukossa. Montessoritöitä ja -välineitä voidaan käyttää muistimontessori-toiminnassa soveltaen niitä vanhusten ja muistisairaiden kykyihin ja tarpeisiin. Erona tavalliseen montessorityöskentelyyn on, että vanhusten kanssa tavoitteena on toimintakyvyn ylläpitäminen tai uuden rutiinin omaksuminen oppimisen sijaan. Vanhusten kanssa pyritään myös luomaan elämäniloa ja merkityksellistä toimintaa heidän arkeensa.

Keskiössä yksilö

Muistimontessori-toiminnan ytimessä on yksilön kohtaaminen. Myös muistisairaalla vanhuksella on oikeus tehdä valintoja ja tuntea itsensä tarpeelliseksi yhteisön jäseneksi. Useat nykyiset muistisairaiden hoidossa kohdattavat ongelmat ovat ratkaistavissa muuttamalla ajatus- ja toimintatapoja ilman tarvetta lisäinvestoinneille.

”Esimerkiksi ihmisten annetaan herätä aamiaiselle silloin, kun he itse haluavat. Vaikka tämä kuulostaa ehkä oudolta, on mahdollista tehdä menestyksellistä vanhusten hoitoa tällä tavalla. Se vaatii vain uudenlaista ajattelua hoitohenkilöstöltä”,

Jennifer Brush sanoi työpajassa.

”On tärkeää, että selvitämme, mitä kukin itse haluaa, koska kaikki eivät pidä samoista asioista. Hoidon pitää olla yksilöllistä, mutta jotkut tarpeet ovat universaaleja kuten itsenäisyys, sosiaalisuus ja mielekkään tekemisen tarve”, Brush korosti.

Samalla kun korostetaan itsenäisyyttä ja omaa toimintakykyä on toisaalta tasapainoiltava sen suhteen, miten paljon muistisairaalle annetaan yrittää itse selvittää asioista ja milloin on aika astua avuksi, jotta seurauksena ei ole turhautuminen tai vaaratilanne.

Muistisairaudet

Muistisairaus voi aiheutua monesta eri syystä ja muistisairauksia on useita erilaisia. Eri taudeissa on hyvin erilaisia oireita ja ne vaikuttavat henkilön toimintakykyyn eri tavoilla.

Normaalistikin vanhuudessa muisti heikkenee. Tämä ei kuitenkaan vaikuta niin paljon, että se häiritsee merkittävästi normaalia elämää. Muistisairaalla kognitiiviset ongelmat sen sijaan vaikuttavat jokapäiväiseen elämään merkittäväällä tavalla. Jos muistihäiriöitä ilmenee, on tärkeää tutkia niiden syy lääkärissä. Tilanne saattaa johtua fysiologisesta ongelmasta, jota voidaan hoitaa.

Monet varsinaiset muistisairaudet, kuten Alzheimerin tauti, vaikuttavat usein ensimmäisenä episodiseen eli tapahtumamuistiin, joka sisältää aikaan ja paikkaan

liittyviä tapahtumia ja kokemuksia sekä niihin liittyviä ajatuksia ja tunteita. Proseduraalinen muisti eli ns. taitomuisti sen sijaan säilyy usein pisimpään. Sinne tallentuvat opitut taidot, kuten käveleminen, pyörällä ajaminen ja hampaiden harjaaminen. Siksi muistimontessori-toiminnassa keskitytään hyödyntämään proseduraalista muistia episodisen muistin sijaan. Käytännössä tämä tarkoittaa erilaisten tarpeellisten toimintojen muodostamista päivittäisiksi rutiineiksi muistisairaalle. Kun niistä tulee automaatio, niitä ei tarvitse erikseen ajatella tai muistaa.

Yksilölle mielekästä tekemistä

Muistimontessori-toiminnassa lähdetään liikkeelle muistisairaaseen tutustumisesta. Tavoitteena on tuntea yksilö syvällisesti, selvittää mitä rooleja hänellä on elämässään ollut ja mitä hän haluaa tehdä nyt, mikä estää häntä tekemästä näitä asioita ja milaista tukea hän tarvitsee pystyäkseen tekemään haluamiansa asioita. Jennifer Brush on luonut haastattelu- ja havainnointimallin, jonka avulla henkilön toiveisiin ja tarpeisiin pystytään tutustumaan perusteellisesti.

Muistisairaiden elämämpiiri usein kuituu ja laitoshoidossa heille ei ole tehtäviä, jotka voisivat tuottaa tarpeellisuuden ja onnistumisen tunteita. Kuitenkin me kaikki tarvitsemme jonkin syyn nousta ylös sängystä aamulla. Muistimontessori-toiminnan tärkeä osa onkin luoda muistisairaalle tehtäviä, jotka toistuvat päivittäin

ja ovat tarkoituksellisia. Tällainen tehtävä voi olla esimerkiksi itsestään huolehtiminen, mutta myös siivoaminen, pöydän kattaminen, muille ääneen lukeminen, pyykin viikkaaminen tai kasvien hoitaminen.

Toisinaan ongelmaksi voi muodostua, että omaiset eivät ymmärrä miksi vanhukset pistetään ”töihin”. Onkin tärkeää selittää omaisille tehtävien tarkoitus ja merkitys vanhuksen toimintakyvyn ylläpitämisessä ja elämän ilon tuottamisessa.

Muistimontessori-toiminta käytännössä

Muistisairaana tullessa hoidon piiriin, tehdään ensimmäisenä syvälinen haastattelu, jossa keskustellaan hänen perheestään ja henkilöhistoriastaan. Mahdollisia aukkoja täydennetään keskusteluissa omaisten kanssa. Muistisairaalle tehdään myös lukutesti, jonka perusteella päätellään minkä kokoisia kirjaimia hän pystyy parhaiten lukemaan ja miten hyvin hän ymmärtää lukemaansa tekstiä. Samalla havainnoidaan, miten hänen katseensa kohdistuu – toisinaan henkilö lukee vain tietyn osan tekstistä tai tietystä kohtaa sivua olevan tekstin. On myös syytä varmistaa, että mahdollinen kuulokoje toimii kunnolla ja että henkilöllä on omat tekohampaat suussa – tämäkään ei aina ole selvä.

Tietoa kerätään 3-4 viikon aikana. Tietojen perusteella tehdään vuorovai-
kutussuunnitelma, joka on käytännössä montessorisuunnitelma. Siihen kirjataan tehtävät, joista henkilö on kiinnostunut, jotka sopivat hänen tarpeisiinsa ja jotka ovat hänelle merkityksellisiä.

Muistisairaana vuorovaiikutussuunnitelmaan voi sisältyä esimerkiksi neljä tehtävää: appelsiini-mehun puristaminen, lintujen tarkkailu ja tunnistaminen kolmiosisilla korteilla, kukkien kastelu ja hoivakodin sisäisen lehteen kirjoittaminen. Tehtävät on valittu henkilön kiinnostuksen kohteiden ja tausta perusteella; esimerkkihenkilö pitää ruuanlaitosta, luonnosta, puutarhanhoidosta ja on työskennellyt toimittajana.

Kun henkilö tekee tehtäviä, hoivakodin

Työpajaan Sloveniasta

Muistimontessori-työpajan kaukaisin osanottaja tuli Sloveniasta. Melita Kordes Demsar matkusti Suomeen vain työpajan takia. Korona-aikana matkaan kului kokonainen päivä.

Melita Kordeš Demsar on perustanut vuonna 2006 Sloveniaan montessorikoulun, Montessori Institut Ljubljanan, ja suunnitelmissa on nyt perustaa myös muistimontessorin periaatteita noudattava hoivakoti. Sekä kouluille että hoivakodeille on Sloveniassa kova tarve.

Melita Korder Demsar matkusti työpajaan Sloveniasta.

Kuva: Susan Wilander.

henkilökunta havainnoi niiden sopivuutta hänelle ja tarvittaessa tehtäviä muutetaan sopivammiksi tai kiinnostavammiksi. Vuorovaikutussuunnitelmaan kirjataan tehtävien onnistuminen, miten usein niitä tehdään ja mitä materiaaleja niiden tekemiseen tarvitaan. Tärkeää on, että tehtävistä muodostuu tiettyä ajankohtana toistuva päivittäinen rutiini.

Aikavälikertauksen avulla oppiminen

”Ärsyttävintä muistisairaille on unohtaa oma historiansa, paikkojen ja tavaroiden sijainti ja se, miten asiat tehdään. Tämä tekee heidät vihaisiksi”, Jennifer Brush sanoi.

Muistamista voi kuitenkin auttaa. Jennifer Brush esitteli työpajassa aikavälikertaus-menetelmän (spaced retrieval), jonka avulla muistisairaskin voi oppia uusia asioita. Toisto toimii myös muistisairaiden oppimisen apuna. Jos muistisairas toistaa väärää asiaa, hän oppii sen. Pitää varmistaa, että toiston kohteena on haluttu tieto tai toiminto, jotta oppimistulos on toivotun kaltainen.

Toisto käyttää hyväksi ihmisen pro-

seduraalista muistia eli opittavasta asiasta muodostetaan rutiini.

”Mieti ensin, mitä muistisairaana tulisi tietää tai osata ja luo sen perusteella suunnitelma tarvittavan asian opetteluun aika-
välikertauksen avulla. Muodosta kysymys, jonka avulla asian voi oppia. Kysymyksen pitää olla lyhyt ja ytimekäs. Jos opetat toimintoa, varmista että muistisairas pystyy sen tekemään”, Jennifer Brush opasti.

Kun muistisairaalle opetetaan toimintaa, aloitetaan sanallisella vastauksella kysymykseen. Ohjaaja kysyy henkilöltä esimerkiksi mitä sinun pitää tehdä ennen kuin nouse pyörätuolista? Oikea vastaus on lukita pyörät. Jos henkilö ei anna oikeaa vastausta se kerrotaan hänelle heti. Kysymys toistetaan ensin viiden sekunnin kuluttua, sitten 10 sekunnin kuluttua, kaksinkertaistaen aikaväli aina minuutin väliin asti. Jos henkilö ei pidemmän välin kuluttua anna oikeaa vastausta, palataan lyhyempään toistoon. Kun on päästy minuutin väliin, otetaan mukaan itse toiminta eli rässä tapauksessa pyörien lukitseminen. Toistoja jatketaan sitten aikaväliä kasvattaen. Vähitellen toiminnasta tulee rutiini. Harjoittelua ei välttämättä tehdä kokonaan yhdellä kertaa, vaan se voi vaatia useita harjoittelujaksoja usean päivän ajan.

Menetelmää voi käyttää hyvin esimerkiksi toistuvaan kyselemiseen. Muistisairaalle voi tehdä kortin, josta löytyy vastaus hänen toistuvasti esittämänsä kysymykseen. Aikavälikertauksen avulla hänet opetetaan katsomaan korttia aina kun hän haluaa vastauksen kysymykseen.

MuistiMontessori-työpaja keräsi runsaan ja innostuneen osanottajajoukon Lauttasaareen.

Suomalainen edelläkävijä Lauttasaaressa

Lauttasaaren senioritalossa on tehty palvelumuotoilun avulla yhteiskehittämistä yhdessä senioritalon asukkaiden kanssa vuodesta 2018 alkaen. Palvelumuotoilija ja Laurea AMK:n lehtori Marja Isokangas oli löytänyt Montessori for Aging -menetelmän jo projektin aikaisessa vaiheessa kansainvälisten esimerkkien kautta. Aiheeseen päätettiin palata myöhemmin muistimontessori-toiminnan saatua hiukan enemmän jalansijaa Suomessa.

Senioritalosta osallistuiikin ensimmäiseen muistimontessori-työpajaan runsas osanottajajoukko ja koulutuksen anti koettiin hyväksi.

”Suuri innostus ja sitoutuminen on päällimmäinen tunne nyt ja oli jo ennen valmennusta! Lauttasaaren senioritalon henkilökunnasta kaksi kustakin toiminnasta, mm kaksi eri ammattiryhmien ammattilaista kustakin asuinkerroksesta, sai nyt ensimmäisen vaiheen montessorikoulutuksen. He ovat tehneet omat havaintonsa ja välittömät kehitysideansa. Joitakin näistä laitetaan heti toimeksi”, Marja Isokangas Lauttasaaren senioritalosta kertoo. Muistimontessori-toiminnan pilotti alkaa senioritalossa marraskuun aikana.

Palvelumuotoilu-yhteiskehittämisen avulla senioritalossa on jo tehty paljon uudistuksia, joista monet liittyvät tiloihin. Monet uudistukset linkittyvät montessorin arvoihin ja malliin. Tälle työlle haetaan nyt jatkoa muistimontessori-toiminnasta. ”Nyt, montessorin avulla, haemme toimintamalleja tiettyihin koko talon asukkaita koskeviin asioihin kuten opastuksiin talon sisällä. Mutta myös erityisesti muistioireita kokevia asukkaita ajatellen. Meitä kiinnostaa erityisesti asukkaiden tukeminen siinä, että he voivat mahdollisimman pitkään pysyä aktiivisina yhteisön jäseninä itselleen luontevien ja tärkeiden asioiden avulla. Tässä montessorin avulla löytyvät omat roolit voivat olla meille apuna. Montessorin avulla meillä on mahdollisuus omaksua uusi kestävä asukkaita, henkilökuntaa ja omaisia sitouttava toimintamalli. Emme hae ideoita yksittäisiin virkistystuokioihin, sen me osaamme jo”, Marja Isokangas kertoo.

Muistimontessori hoivaympäristössä

Montessoripedagogiikkaan kuuluva valmisteltu ympäristö on kiinteä osa muistimontessori-toimintatapaa. Hoivakodeissa tämä näkyy mm. mahdollisimman kodinomaisena sisustuksena, selkein ja informatiivisina ohjekyltteinä, sekä montessoritöiden ja muiden aktiviteettien asettamisena houkuttelevasti esille.

”Tilan pitää olla kaunis, siellä ei saa olla liikaa tai epäselviä toimintoja, jotka hämmentävät. Valmiit toimintapaikat selkeine ohjeineen mahdollistavat itsenäisen toiminnan. Usein häiritsevä käytös johtuu tilasta, joka ei mahdollista muistisairaahan toimintaa tai hämmentää häntä niin, että hän ei löydä etsimäänsä”, Jennifer Brush sanoi. Tutkimukset ovat osoittaneet, että pienemmissä hoivayhteisöissä (10-15 asukasta) on vähemmän epätoivottua käytöstä. Silti myös tällaisten yksiköiden on mahdollista toimia taloudellisesti menestyksekkäästi.

Ympäristön suunnittelu laiminlyödään useimmissa muistisairaiden asuintiloissa, vaikka muistisairaiden tiloista on tehty paljon tutkimusta. Muistisairaudet ja vanhuus vaikuttavat näkökykyyn. Näkö huononee, kontrastien ja värikylläisyyden havaitseminen heikkenee, sinisten sävyjen erottaminen vaikeutuu, syvyyssnäkö heikkenee, tilan hahmotuskyky huononee, värien erottaminen heikkenee. Tilojen värisuunnittelussa voimakkaat kontrastit ovat tärkeitä, eikä väri itsessään toimi kovin hyvin erottamisvälineenä esimerkiksi kylteissä.

Tiloissa tulisi olla vihjeitä siitä, mitä niissä on tarkoitus tehdä ja ”maamerkkejä”, joiden avulla muistisairas pystyy suunnistamaan tiloissa. Lisäksi tilojen tulisi tukea huonontunutta liikuntakykyä.

Aistien huononeminen tulisi ottaa huomioon kaikessa toiminnassa. Huonontunut kuulo voi paitsi haitata keskustelua muiden kanssa, myös lääkärin ohjeiden ymmärtämistä ja varoituksiin reagoimista. Ongelmana on, että usein kuulokojia ei käytetä tai ei huolehdi siitä, että niiden patterit toimivat. Tutkimuksissa on todettu yhteys huonon kuulon ja muistisairauden välillä.

Muistisairaudet vaikuttavat myös maku- ja hajuaistiin. Muistisairaahan jääkaapissa voi olla pilaantunutta ruokaa, koska hän ei huomaa sen hajua tai makua. Myös jotkin lääkkeet vaikuttavat syljen erittymiseen ja kuivattavat suuta, mikä vaikuttaa makuaistiin.

Kohtelias ja kunnioittava käytös

Työpajan keskusteluissa nousi esille tarve saada henkilöstö ymmärtämään käytäntöjensä vaikutukset muistisairaille. Esimerkiksi hoitotoimenpiteitä tehdessä on olennaista esittäytyä, kertoa etukäteen mitä ollaan tekemässä, puhua suoraan henkilölle itselleen, ei hänen ylitseen tai ohitse, kysyä hänen mielipidettään esimerkiksi päälle puettavista vaatteista, antaa aikaa ymmärtää ja vastata kysymyksiin sekä muistaa myös huumori.

Keskusteluissa pohdittiin myös käytännön ratkaisuja yleisiin ongelmiin muistisairaiden kanssa toimiessa, kuten vaikkapa reagointi samojen juttujen toistamiseen tai henkilön saaminen suihkuun. Jennifer Brush kehotti aina tarkastelemaan ensin, mistä käytös voi johtua. Onko henkilöllä jokin tarve, jota hän yrittää tyydyttää ongelmallisella käytöksellään tai voiko se johtua jostain konkreettisesti asiasta, joka toimii esteenä toivotulle käytökselle. Esimerkiksi suihkussa käymisen vastustaminen voi johtua epämiellyttävästä tai kylmästä suihkutilasta

Työpajassa esiteltiin muistimontessori-toimintaan soveltuvia montessoritöitä.

Kuva: Henna Jalovaara.

From Can't to Can Do

Jennifer Brush veti

MuistiMontessori-työpajan 30.9.-1.10.2021

Suomen Montessoriliiton Muistimontessori-työryhmä järjesti syys-lokakuun vaihteessa työpajan muistimontessorista kiinnostuneille. Työryhmä perustettiin vuonna 2019 ja siihen kuuluvat **Henna Jalovaara, Päivi Soikkeli, Riikka Erkilä, Crystal Nuuttila, Arja Kiili ja Marja Isokangas**. Kaksipäiväiseen työpajaan osallistui noin 45 pääasiassa hoiva-alan ammattilaista. Työpajan veti kansainvälisesti tunnettu muistimontessorikouluttaja Jennifer Brush.

Brushilla on 30 vuoden kokemus muistisairaiden hoidon kehittämisestä. Hän kouluttaa muistimontessoriohjaajia sekä kansainvälisillä verkkokursseilla, työpajoissa että St. Nicholas Montessori Collegessa Irlannissa. Jennifer Brush on kirjoittanut aiheesta sekä yksin että yhdessä muiden kanssa lukuisia artikkeleita ja kirjoja. Hän on myös yksi AMI:n MAGAD:in (The Montessori Advisory Group for Ageing and Dementia) kuudesta perustajajäsenestä. Jennifer Brush on ollut suunnittelemassa AMI:n muistimontessoriohjaajakoulutusta. MAGAD:in tavoitteena on luoda standardit muistimontessoritoiminnalle ja edistää sen käyttöönottoa koulutuksen ja tiedotuksen avulla.

Jennifer Brush on itse käynyt montessorikoulun ja opiskellut lasten montessoriohjaajaksi. Hän kuitenkin totesi työskenneltyään jonkin aikaa opettajana, että hän viihtyy paremmin aikuisten kanssa. Myös hänen tyttärensä on käynyt montessorikoulun. Brushin isäpuoli ja anoppi kuolivat muistisairaina.

Jennifer Brush kouluttaa hoivakotien henkilöstöä muistimontessoritoiminnan käyttöön ja konsultoi hoivakoteja tilasuunnittelussa ja valmistellun ympäristön suunnittelussa. Hän pyytää hoivakotia aina työskentelemään kanssaan vähintään vuoden. Hoivakodin johdon sitoutuminen projektiin on oleellista onnistumisen kannalta. Vuoden aikana henkilöstö koulutetaan, tilat ja organisaatio arvioidaan muistimontessoritoiminnan kannalta ja koko henkilöstölle asetetaan omat vastuualueet muutoksessa. Vuoden ajalle tehdään yhdessä toimintasuunnitelma. Vuorovaikutus niin henkilökunnan kuin hoivakodin asukkaiden ja heidän omaistensa kanssa on toiminnan ytimessä. Muutokset toiminnassa aloitetaan helpoimmista asioista kuten ohjekylteistä tai kirjahyllyn uudelleen järjestämisestä montessorivälineille ja edetään siitä suurempiin

Jennifer Brush on kansainvälisesti arvostettu muistimontessoriohjaajakouluttaja.

Kuva: Henna Jalovaara.

muutoksiin. Yleensä uudet toimintamallit omaksutaan puolessa vuodessa.

Jennifer Brushin toiminnasta ja muistimontessorikoulutuksista löytyy lisätietoja osoitteesta: www.brushdevelopment.com.

Muistimontessori-toiminnasta voi lukea myös Montessoripedagogiikka – Oppimisen iloa -teoksesta (www.montessoripedagogiikka.fi).

Usein ongelmien ratkaisemisessa apua saadaan havainnoinnista.

”Henkilöstö yleensä sanoo, ettei heillä ole aikaa havainnointiin. Se on kuitenkin olennaista. Erityisesti jos muistisairas ei pysty kommunikoimaan sanoilla, ainoa tapa selvittää hänen tarpeensa ja kykynsä on havainnoida hänen toimintaansa ja käytöstään”, Jennifer Brush sanoi.

Vuorovaikutus elämönhallinnan avaimena

Muistisairauden vaikein ja tuskallisin seuraus on usein vuorovaikutuksen vaikeutuminen.

”Vuorovaikutus muiden kanssa auttaa meitä hallitsemaan omaa elämäämme. Juuri tämä on muistisairaiden ongelma – he eivät pysty hallitsemaan oman elämänsä asioita. Kun heidän viestintäkykynsä heikkenevät, he usein eristäytyvät sosiaalisesti. Kun kuulo ja muisti huononee, henkilön mahdollisuus osallistua keskusteluun heikkenee”, Jennifer Brush totesi.

Muistisairaana on helpompaa keskittyä vain yhteen asiaan kerrallaan. Siksi keskitymistä häiritsevien tekijöiden poistaminen ympäristöstä on tärkeää. Esimerkiksi ruo-

kailuhuoneessa tai oleskelutilassa ei pitäisi pitää televisiota päällä, koska se häiritsee vuorovaikutusta. Muistisairaat saattavat myös ärtyä tai turhautua entistä enemmän, koska he eivät ymmärrä ohjelmia tai ne saavat heidät hämmentymään.

Ympäristöä suunniteltaessa tulisi panostaa selkeyteen ja informatiivisuuteen. Tiloihin tulisi olla vihjekylttejä, jotka ohjaavat toimintaa. Kaikilla hoivakodin ihmisillä – asukkaat, vierailijat ja henkilökunta mukaan lukien – tulisi olla nimilaput, joista pystyy selkeästi lukemaan nimen myös etäältä. Nimilapun tulisi olla kiinni rintamuksessa, ei kaulassa avainketjussa roikkuen, josta sitä ei pysty lukemaan.

Apuvälineenä muistikirja

Yksi keino edistää vuorovaikutusta muistisairaana kanssa on muistikirja. Muistikirja tarkoittaa käytännössä mappia, johon on kerätty muistisairaana ja hänen omaistensa kanssa keskustellen muistisairaalle itselleen merkittäviä asioita ja tapahtumia hänen elämänsä varrelta. Muistikirjassa on yleensä noin parikymmentä irtolehteä, joista jokaisessa on yksi henkilölle itselleen merkityksellinen ja välittömästi tunnistettava

valokuva sekä siihen liittyvä lause. Esimerkiksi yhdellä sivulla voi olla kuva henkilön rakkaimmasta koirasta ja sen alla teksti: Tämä on lempikoirani Musti.

Muistikirjan sivut toimivat vuorovaikutuksen apuna ja keskustelun herättäjinä. Tekstit kirjoitetaan ensimmäisessä persoonassa, jotta henkilö voi itse kertoa tarinansa kirjan avulla. Kirjassa voi olla kuvia ja tietoja kodista, perheestä, urasta ja harrastuksista. Jos ei ole mahdollista saada tällaisia tietoja tai niihin liittyviä kuvia henkilöstä, muistikirjan voi tehdä myös aiheperusteisesti. Silloin valitaan aihe, joka kiinnostaa kyseistä henkilöä, vaikkapa koirat tai junat.

”Vaikka ei tekisi mitään muuta muistimontessoriin liittyvää toimintaa, muistikirja kannattaa käyttää. Se on erinomainen tapa tutustua muistisairaisiin ja päästä vuorovaikutukseen heidän kanssaan”, Jennifer Brush kertoi. Muistikirjan voi tehdä A4-kokoisena, mutta se voi olla myös pienempi, taskukokoinen ja siinä voi olla vain muutamakin sivu.

Teksti: Susan Wilander

Montessori

Suomen Montessoriliiton vuosijulkaisu 2021

